

Miasto Kalisz

Komenda Miejska
Państwowej Straży Pożarnej
w Kaliszu

Powiat Kaliski

STRATEGIA ROZWOJU RATOWNICTWA I OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ DLA MIASTA KALISZA I POWIATU KALISKIEGO NA LATA 2010 - 2020

Akceptuję:

WIELKOPOLSKI
KOMENDANT WOJEWÓDZKI
Państwowej Straży Pożarnej

nadbryg. Wojciech Mendelak

Akceptuję:

PREZYDENT
Miasta Kalisza

dr inż. Janusz Pęcherz

Akceptuję:

STAROSTA

Krzysztof Nosal

Kalisz, grudzień 2010 r.

SPIS TREŚCI

I. WSTĘP	3
II. SPÓJNOŚĆ SRR Z INNYMI DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI	4
III. CHARAKTERYSTYKA ADMINISTRACYJNO-DEMOGRAFICZNA OBSZARU CHRONIONEGO	8
IV. SKRÓCONA STRUKTURA KRAJOWEGO SYSTEMU RATOWNICZO-GAŚNICZEGO NA TERENIE MIASTA KALISZA I POWIATU KALISKIEGO	12
V. CHARAKTERYSTYKA ZAGROŻEŃ, CHARAKTERYSTYKA INTERWENCYJNA	15
VI. TRENDY ROZWOJOWE ZAGROŻEŃ Z UWZGLĘDNIENIEM UWARUNKOWAŃ ZEWNĘTRZNYCH ORAZ WEWNĘTRZNYCH DLA OBSZARU CHRONIONEGO	29
VII. ANALIZA INSTYTUCJONALNA SWOT – WYZNACZENIE SILNYCH I SŁABYCH STRON PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ W KALISZU ORAZ SZANS I ZAGROŻEŃ DLA JEJ ROZWOJU	33
VIII. SCHEMAT ORGANIZACYJNY STRATEGII	37
IX. RAMOWY HARMONOGRAM OPRACOWANIA I WDRAŻANIA SRR	43
X. PODSTAWY PRAWNE OKREŚLAJĄCE DZIAŁALNOŚĆ PSP I KSRG NA TERENIE OBSZARU MIASTA KALISZA I POWIATU KALISKIEGO	44

I. WSTĘP

Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Kaliszu swoim zasięgiem obejmuje dwa niezależne powiaty: powiat ziemski składający się z 11 gmin oraz powiat grodzki Miasto Kalisz. Pod względem ludności obszar chroniony przez komendę jest na 3 miejscu w Województwie Wielkopolskim (za Poznaniem i Koninem).

Powiat ziemski jest powiatem typowo rolniczym, bardzo słabo uprzemysłowionym. Powiat grodzki jest powiatem wysoko uprzemysłowionym z przeważającym przemysłem spożywczym, odzieżowo-tekstylnym oraz produkcji lotniczej. Kalisz jest ważnym ośrodkiem akademickim na którego terenie studiuje kilka tysięcy studentów w różnych uczelniach.

Kalisz jest również ważnym ośrodkiem handlowym ze względu na usytuowanie dużej ilości obiektów handlowych, w tym hiper i super marketów

W ślad za gospodarczym, infrastrukturalnym i społecznym rozwojem regionu oraz zagrożeniami wynikającymi między innymi ze zmian klimatycznych oraz możliwych awarii przemysłowych niezbędne jest zapewnienie mieszkańcom naszego regionu adekwatnego poziomu bezpieczeństwa.

Sprostanie wyzwaniom współczesnej cywilizacji oraz oczekiwaniom społecznym wymusza konieczność opracowania strategii zawierającej kierunki działania oraz rozwoju ratownictwa i ochrony przeciwpożarowej dla Miasta Kalisza i Powiatu Kaliskiego.

Celem opracowania niniejszego dokumentu jest także usystematyzowanie dotychczasowych wysiłków mających na celu optymalizację przedsięwzięć z zakresu przeciwdziałania, rozpoznawania i reagowania na zagrożenia w kontekście wszystkich podmiotów tworzących jak i wspomagających krajowy system ratowniczo-gaśniczy (KSRG) na poziomie powiatu.

Opracowana „Strategia rozwoju ratownictwa i ochrony przeciwpożarowej dla Miasta Kalisza i Powiatu Kaliskiego na lata 2010 – 2020” (zwana dalej „**SRR**”) wpisuje się również w podstawowe dokumenty programowe dotyczące rozwoju kraju i województwa.

II. SPÓJNOŚĆ SRR Z INNYMI DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI

Lp.	Dokument	Obszar tematyczny
1.	Strategia Rozwoju Kraju 2007 - 2015	<i>SRK zawiera wizję Polski do roku 2015. „Polska w 2015 roku to kraj o wysokim poziomie i jakości życia mieszkańców oraz silnej i konkurencyjnej gospodarce, zdolnej do tworzenia nowych miejsc pracy”. Polska widziana jest „jako kraj przyjazny mieszkańcom, w którym warto mieszkać i do którego warto wracać, ponieważ jest bezpieczny (...). Dlatego państwo musi zapewnić obywatelom bezpieczeństwo i poczucie tego bezpieczeństwa. Państwo musi skutecznie (...) przeciwdziałać zagrożeniom i katastrofom naturalnym, technologicznym oraz spowodowanym działaniami człowieka”.</i> <i>Głównym celem SRK jest „podniesienie poziomu i jakości życia mieszkańców Polski: poszczególnych obywateli i rodzin. (...) Przez podniesienie jakości życia rozumie się istotną poprawę stanu i wzrost poczucia bezpieczeństwa wśród obywateli (...).”</i> <i>Cel główny SRK realizowany będzie poprzez sześć priorytetów określających najważniejsze kierunki i główne działania. Priorytetowo zostały potraktowane m. in. kwestie związane z poprawą stanu infrastruktury podstawowej: technicznej i społecznej, a także budową zintegrowanej wspólnoty społecznej i jej bezpieczeństwa.</i> <i>Priorytet 2. Poprawa stanu infrastruktury podstawowej: technicznej i społecznej, w ramach infrastruktury drogowej zwraca uwagę na konieczność poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego. SRK stwierdza, że „równoległe z rozwojem infrastruktury prowadzone muszą być (...) działania wspierające ratownictwo”. W ramach infrastruktury ochrony środowiska „promowane będą działania z zakresu ochrony przed katastrofami naturalnymi (zwłaszcza powodzią i ich skutkami) (...) oraz zagrożeniami technologicznymi (...).”</i> <i>W ramach priorytetu 4. Budowa zintegrowanej wspólnoty społecznej i jej bezpieczeństwa podkreśla się kwestie związane z poczuciem bezpieczeństwa zewnętrznego i wewnętrznego. „Zintegrowana wspólnota wymaga przede wszystkim (...) zapewnienia bezpieczeństwa i poczucia bezpieczeństwa”. W kwestiach bezpieczeństwa zewnętrznego i wewnętrznego „istotnym zadaniem państwa jest:</i> <i>• zapewnienie bezpieczeństwa narodowego i poczucia bezpieczeństwa – oznacza to potrzebę udziału w (...) działaniach na rzecz reagowania i eliminowania napięć i niestabilności wywołanych przez katastrofy naturalne, czy technologiczne. Wymaga to (...) przygotowania systemu bezpieczeństwa narodowego do skutecznego reagowania na możliwe wyzwania i zagrożenia. Rośnie bowiem rola pozamilitarnych aspektów bezpieczeństwa narodowego (bezpieczeństwo (...) ekologiczne).</i> <i>• bezpieczeństwo wewnętrzne i porządek publiczny – państwo będzie działać na rzecz (...) zapobiegania i łagodzenia skutków katastrof naturalnych, technologicznych i spowodowanych działalnością człowieka. Przewiduje się zintensyfikowanie rozwiązań na rzecz poprawy infrastruktury bezpieczeństwa wewnętrznego, usprawnienia funkcjonowania (...) systemu informowania</i>

		<i>o zagrożeniach (...). Prowadzone będą również działania (...) zapobiegające wystąpieniom awarii technicznych oraz działania wspierające system ratownictwa i bezpieczeństwo ratowników. Priorytetem staje się zakończenie prac nad systemem bezpieczeństwa, w tym reagowania kryzysowego. System taki powinien opierać się na sprawnie funkcjonującym systemie ratowniczym, skoordynowanym ze wszystkimi służbami ratowniczymi (...)</i>".
2.	Narodowa Strategia Spójności / Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia	<i>Narodowa Strategia Spójności (NSS) (nazwa urzędowa: „Polska. Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007 – 2013 wspierające wzrost gospodarczy i zatrudnienie”) to dokument strategiczny określający priorytety i obszary wykorzystania oraz system wdrażania funduszy unijnych: Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) oraz Funduszu Spójności w ramach budżetu Wspólnoty na lata 2007–13.</i> <i>Celem strategicznym NSS jest tworzenie warunków dla wzrostu konkurencyjności gospodarki polskiej opartej na wiedzy i przedsiębiorczości, zapewniającej wzrost zatrudnienia oraz wzrost poziomu spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej. Misją NSRO jest to, że „do 2013 r. Polska stanie się państwem przyjaznym dla obywateli (...) i gdzie został zapewniony optymalny poziom bezpieczeństwa. (...) Państwo będzie w stanie zapewnić bezpieczeństwo publiczne (...). Widoczna będzie zasadnicza poprawa systemu ochrony ludności i ratownictwa (...).</i>" <i>Cel strategiczny osiągnąć będzie poprzez realizację horyzontalnych celów szczegółowych. „Strategia...” wpisuje się zwłaszcza w Cel 3: Budowa i modernizacja infrastruktury technicznej i społecznej mającej podstawowe znaczenie dla wzrostu konkurencyjności Polski („Obok infrastruktury transportowej kluczowe znaczenie dla funkcjonowania i rozwoju polskiej gospodarki ma infrastruktura ochrony środowiska oraz bezpieczeństwo ekologiczne. (...) Działania powinny koncentrować się na (...) przeciwdziałaniu poważnym awariom, a także minimalizacji skutków negatywnych zjawisk naturalnych.”)</i>
3.	Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do roku 2020	<i>Celem generalnym strategii rozwoju województwa jest „poprawa jakości przestrzeni województwa, systemu edukacji, rynku pracy, gospodarki oraz sfery społecznej skutkująca wzrostem poziomu życia mieszkańców”.</i> <i>Na realizację tak ujętego celu generalnego składa się konieczność realizacji poszczególnych celów strategicznych i operacyjnych, wśród których ujęta została realizacja programu ochrony środowiska, którego jednym z celów jest ochrona przed nadzwyczajnymi zagrożeniami środowiska oraz sprostanie nowym wyzwaniom, czyli zapewnienie bezpieczeństwa chemicznego i biologicznego oraz przeciwdziałania awariom przemysłowym.</i> <i>Ponadto SRR pozostaje w ścisłej integracji z realizacją w szczególności celu strategicznego 4 „Wzrost spójności i bezpieczeństwa społecznego” zakładającego między innymi doskonalenie systemów ratowniczych oraz ujętego w nim celu operacyjnego 4.4 „Wzrost bezpieczeństwa” zakładającego poprawę przygotowania Wielkopolski na zagrożenia cywilizacyjne, klęski żywiołowe, awarie przemysłowe, zagrożenia epidemiologiczne oraz w ostatnim czasie również na zagrożenia terrorystyczne.</i> <i>Cele te realizowane będą przede wszystkim poprzez:</i> • <i>Budowę systemów zarządzania bezpieczeństwem,</i> • <i>Poprawę standardu i integrację systemów ochrony,</i>

		• <i>Upowszechnianie standardów i rozwój systemów ochrony i bezpieczeństwa.</i>
4.	Strategia Bezpieczeństwa Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej	<i>Strategia Bezpieczeństwa Narodowego RP określa strategiczne cele Rzeczypospolitej Polskiej w dziedzinie bezpieczeństwa oraz koncepcję jego osiągania. Wskazuje również zasady utrzymania oraz kierunki transformacji systemu bezpieczeństwa narodowego. Strategia BN RP kierowana jest do wszystkich organów administracji publicznej oraz podmiotów realizujących zadania z zakresu bezpieczeństwa. Przyjęta Strategia BN RP zobowiązuje poszczególne instytucje, którym powierzono szczególne zadania w dziedzinie bezpieczeństwa narodowego do opracowania lub skorygowania własnych strategii w taki sposób, aby zachować spójność z wymienionym dokumentem. Ponieważ Państwowej Straży Pożarnej powierzone zostały zadania w dziedzinie bezpieczeństwa narodowego, koniecznym stało się ujęcie ich w opracowanej strategii.</i>
5.	Krajowy Program Poprawy Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego GAMBIT 2007 – 2013	<i>Krajowy Program Poprawy Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego w Polsce zakłada do 2013 roku zmniejszenie liczby ofiar śmiertelnych i rannych oraz ograniczenie kosztów zdarzeń drogowych. Organy administracji publicznej, a także PSP oraz inne służby i podmioty ratownicze są zobowiązane do zorganizowania zintegrowanego systemu ratownictwa oraz optymalizacji rozmieszczenia sił i środków ratowniczych realizujących ratownictwo na drogach.</i>
6.	Zadania dla KSRG określone przez Wojewodę Wielkopolskiego	<i>Zgodnie z Ustawą o ochronie przeciwpożarowej na obszarze województwa zadania Krajowego Systemu Ratowniczo - Gaśniczego określa wojewoda, który koordynuje jego funkcjonowanie i kontroluje wykonanie zadań. W sytuacjach nadzwyczajnych zagrożeń życia, zdrowia, środowiska i mienia wojewoda zarządza systemem przy pomocy wojewódzkiego zespołu zarządzania kryzysowego. Krajowy System Ratowniczo-Gaśniczy (KSRG) stanowi integralną część bezpieczeństwa wewnętrznego państwa, mającą na celu ratowania życia, zdrowia, mienia lub środowiska, prognozowanie, rozpoznawanie i zwalczanie pożarów, klęsk żywiołowych lub innych miejscowych zagrożeń.</i>
7.	Wojewódzki Regionalny Program Operacyjny	<i>Celem głównym WRPO jest wzmocnienie potencjału rozwojowego wielkopolski na rzecz wzrostu konkurencyjności i zatrudnienia. Uczynienie Wielkopolski atrakcyjnym miejscem inwestowania i pracy nie jest możliwe bez podniesienia ogólnego poziomu jakości przestrzeni regionu, w tym jej przyrodniczej części. Jest to zagadnienie kompleksowe, obejmujące stan środowiska oraz związane z tym bezpieczeństwa ekologiczne i technologiczne, a także racjonalne gospodarowanie energią. Zły stan środowiska oraz nieracjonalne wykorzystanie jego zasobów są jednym z najważniejszych czynników ograniczających konkurencyjność regionu. Ważnym obszarem interwencji będzie również zapewnienie optymalnego poziomu bezpieczeństwa środowiskowego i ekologicznego. Strategia wpisuje się w realizację zadań i celów Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego w szczególności dla ważnego obszaru interwencji zapewnienia bezpieczeństwa środowiskowego i ekologicznego:</i> Priorytet III. Środowisko przyrodnicze <i>Działanie: 3.6. Poprawa bezpieczeństwa środowiskowego i ekologicznego</i> Cele działania: <i>Budowa systemów informacji o środowisku wraz z poprawą bezpieczeństwa środowiskowego i</i>

		<i>ekologicznego poprzez usprawnienie systemu informacji o środowisku i zagrożeniach ekologicznych oraz systemu przeciwdziałania zagrożeniom.</i>
8.	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko	<i>Celem programu jest poprawa atrakcyjności inwestycyjnej Polski i jej regionów poprzez rozwój infrastruktury technicznej przy równoczesnej ochronie i poprawie stanu środowiska, zdrowia, zachowaniu tożsamości kulturowej i rozwijaniu spójności terytorialnej.</i> <i>Niniejsza strategia jest spójna z PO LiŚ w następujących obszarach:</i> Priorytet III: Zarządzanie zasobami i przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska <i>Działanie 3.2.: Zapobieganie i ograniczanie skutków zagrożeń Naturalnych oraz przeciwdziałanie poważnym awariom.</i> <i>Cel działania: Zwiększenie ochrony przed skutkami zagrożeń naturalnych oraz przeciwdziałanie poważnym awariom, usuwanie ich skutków i przywracanie środowiska do stanu właściwego oraz wzmocnienie wybranych elementów systemu zarządzania środowiskiem.</i> Priorytet V: Ochrona przyrody i kształtowanie postaw ekologicznych <i>Działanie 5.4. Kształtowanie postaw społecznych sprzyjających</i> <i>Ochronie środowiska, w tym różnorodności biologicznej</i> <i>Cel działania: Zwiększenie świadomości w zakresie potrzeby i właściwych metod ochrony środowiska, przyrody krajobrazu.</i> Priorytet VIII: Bezpieczeństwo transportu i krajowe sieci transportowe <i>Działanie 8.1.: Bezpieczeństwo ruchu drogowego.</i> <i>Cel działania: Poprawa stanu bezpieczeństwa w ruchu drogowym.</i>
9.	Program Operacyjny Kapitał Ludzki	<i>Program stanowi odpowiedź na wyzwania, jakie przed państwami członkowskimi UE (w tym również Polską) stawia odnowiona Strategia Lizbońska. Do wyzwań tych należą: uczynienie z Europy bardziej atrakcyjnego miejsca do lokowania inwestycji i podejmowania pracy, rozwijanie wiedzy i innowacji oraz tworzenie większej liczby trwałych miejsc pracy. Zgodnie z założeniami Strategii Lizbońskiej oraz celami polityki spójności krajów unijnych, rozwój kapitału ludzkiego i społecznego przyczynia się do pełniejszego wykorzystania zasobów pracy oraz wsparcia wzrostu konkurencyjności gospodarki.</i> <i>Celem głównym Programu jest wzrost zatrudnienia i spójności. Strategia jest spójna z PO KL w zakresie budowania partnerstwa na rzecz integracji społecznej, rozwoju zasobów ludzkich i podnoszenia ich kwalifikacji, poprawy zdolności regulacyjnych administracji publicznej i jakości zarządzania w administracji publicznej, zwiększenia poziomu zatrudnienia, budowanie społeczeństwa opartego na wiedzy przez rozwój wykształcenia i kwalifikacji.</i>
10	Strategia rozwoju ratownictwa i rozwoju ochrony przeciwpożarowej dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2010 - 2020	<i>Celem generalnym strategii rozwoju województwa jest „poprawa jakości przestrzeni województwa, systemu edukacji, rynku pracy, gospodarki oraz sfery społecznej skutkująca wzrostem poziomu życia mieszkańców”</i> <i>Na realizację tak ujętego celu generalnego składa się konieczność realizacji poszczególnych celów strategicznych i operacyjnych, wśród których ujęta została realizacja programu ochrony środowiska, którego jednym z celów jest ochrona przed nadzwyczajnym zagrożeniem środowiska oraz sprostanie nowym wyzwaniom, czyli zapewnienie bezpieczeństwa chemicznego i biologicznego oraz przeciwdziałanie awariom przemysłowym.</i>

III. CHARAKTERYSTYKA ADMINISTRACYJNO-DEMOGRAFICZNA OBSZARU CHRONIONEGO

Obszar chroniony Komendy Miejskiej PSP w Kaliszu zajmuje obszar o powierzchni 1229 km², w tym miasto Kalisz 69 km². Liczy obecnie ok. 189 tys¹. mieszkańców w tym miasto Kalisz 106 tys. Cały obszar leży w południowo-wschodniej części Niziny Wielkopolskiej. Teren chroniony w całości rozpościera się na obszarze nizinnym co oznacza, że jego wysokość nigdzie nie przekracza 300 m n.p.m. Wysoczyzna kaliska jest położona od 120-160 m n.p.m. i możemy ją podzielić w/g następujących jednostek fizyczno-geograficznych: Równina Rychnowska, Obniżenie Opatówcecko - Służkowskie, Równina Koźminecka, Wzgórza Saczyńsko - Tłokińskie, Wzgórza Rajske.

Powiat grodzki i ziemski graniczą z następującymi powiatami: od północy z powiatem konińskim, tureckim i powiatem pleszewskim, od zachodu z powiatem ostrowskim, od południa z powiatem ostrzeszowskim i od wschodu z powiatem sieradzkim (woj. łódzkie). Powiat grodzki i ziemski to dwa z 35 powiatów w strukturze administracyjnej województwa wielkopolskiego. W powiecie ziemskim funkcjonuje 10 Urzędów Gmin, jeden Urząd Miasta i Gminy (Stawiszyn), a w powiecie grodzkim Urząd Miejski.

¹ Źródło: GUS, dane Starostwa Powiatowego w Kaliszu

Gminy Powiatu Kaliskiego

Gmina Blizanów jest największą wiejską gminą powiatu kaliskiego. Położona jest w północno-zachodniej części powiatu, w dorzeczu Proсны. Gmina ma powierzchnię 15.780 hektarów i obejmuje 40 wsi sołeckich zamieszkiwanych przez blisko 9,5 tys. mieszkańców. Na jej terenie znajduje się 1,5 tys. gospodarstw rolnych.

Gmina Brzeziny położona w dorzeczu Proсны ma charakter rolniczo-turystyczny. Jej powierzchnia wynosi 12.700 ha, z czego 5.340 ha zajmują lasy. Gmina liczy blisko 6 tys. mieszkańców. Ze względu na walory środowiskowe na terenie gminy utworzono dwa rezerваты przyrody.

Gmina Ceków Kolonia położona jest w dolinie rzeki Swędrni i Żabianki. Jej powierzchnia wynosi 8.200 ha., a mieszka tam około 4.700 osób. Na terenie gminy znajduje się 18 wsi sołeckich i ok. 800 gospodarstw rolnych. Gospodarka gminy to przede wszystkim rolnictwo i przetwórstwo rolno-spożywcze.

Gmina Godziesze Wielkie położona jest nieopodal Kalisza, jej obszar liczy ponad 10 tys. ha. Na terenie gminy znajduje się 25 wsi sołeckich, w których mieszka około 8 tys. osób. Gmina Godziesze Wielkie należy do typowo rolniczych - funkcjonuje tu blisko 1,5 tys. gospodarstw rolnych.

Gmina Koźminek położona jest na wschód od Kalisza. Zajmuje 8.840 ha powierzchni. Na jej terenie znajdują się 24 sołectwa, które zamieszkuje ok. 7.600 mieszkańców. Gmina Koźminek ma charakter rolniczy. Funkcjonuje tam ok. 1100 gospodarstw.

Gmina Lisków położona jest we wschodniej części Powiatu Kaliskiego przy trasie Kalisz-Turek. Jej obszar to 7.580 ha. Użytki rolne zajmują prawie 6,5 tys. ha. Głównym kierunkiem produkcji rolnej jest uprawa zbóż, ziemniaków i warzyw oraz hodowla bydła i trzody chlewnej.

Gmina Mycielín położona jest w północno-wschodniej części Powiatu Kaliskiego. Obejmuje obszar 11 tys. ha., zamieszkiwany przez ponad 5 tys. osób. Na terenie gminy znajduje się 16 wsi sołeckich skupiających 820 gospodarstw rolnych.

Gmina Opatówek położona jest nad rzeką Cienią, 9 km. na wschód od Kalisza. Na obszarze 10.400 ha zamieszkuje 9.900 mieszkańców. W skład gminy wchodzi 27 wsi sołeckich. Gmina Opatówek ma charakter rolniczy z dynamicznie rozwijającą się działalnością gospodarczą w sektorze usług i produkcji. Teren gminy obejmuje częściowo tereny dwóch parków krajobrazu chronionego: Doliny Rzeki Swędrni i Doliny Rzeki Proсны, na których ochronie poddano bogactwo flory (714 gatunków), fauny, zwłaszcza ptaków wodno-błotnych, walory krajobrazowe, a także wartości historyczno-kulturowe. We wsi Szałe znajdują się tereny rekreacyjne położone wokół zbiornika retencyjnego. Na istniejącym tu torze wioślarskim odbywają się zawody sportowe.

Gmina i Miasto Stawiszyn leży w północno-wschodniej części Powiatu Kaliskiego. Zajmuje powierzchnię 7.300 ha. i zamieszkuje ją 9600 tys. Swoim obszarem gmina obejmuje 14 wsi sołeckich, na terenie których znajduje się 830 indywidualnych gospodarstw. Ponad 2 tys. ha. powierzchni gminy zajmują lasy.

Gmina Szczytniki położona jest na południowo-wschodnim krańcu Wysoczyzny Kaliskiej. Obecnie na jej obszarze wynoszącym prawie 11.100 ha. znajduje się 29 wsi sołeckich. Na terenie gminy mieszka ponad 8100 osób. Prawie cały obszar gminy zajmują użytki rolne.

Gmina Żelazków położona jest na północ od Kalisza. Zajmuje obszar 11.360 ha, podzielony na 25 wsi sołeckich. Teren gminy zamieszkuje 8900 mieszkańców. Gmina ma charakter rolniczy. Użytki rolne zajmują 9,5 tys. ha.

Kalisz - miasto w południowo-wschodniej części województwa wielkopolskiego, nad rzeką Prosną. Drugie pod względem wielkości miasto województwa wielkopolskiego. Przyjmuje się, że jest to najstarsze miasto w Polsce. Obecnie jest miastem na prawach powiatu.

- **Liczba mieszkańców:** 103 936 - zameldowanie na pobyt stały (stan na 31.03.2010)
- **Powierzchnia:** 6940 ha ~ 70 km²
- **Ilość zarejestrowanych podmiotów gospodarczych:** 11 287
- **Ilość studentów:** 11 249 (rok akademicki 2005/2006)
- **Ilość uczniów szkół ponadgimnazjalnych:** 10 939
- **Ilość uczniów gimnazjów:** 3 607
- **Ilość uczniów szkół podstawowych:** 6 082
- **Ilość zarejestrowanych samochodów osobowych:** 43 486 (koniec 2006 r.)
- **Ilość wszystkich zarejestrowanych pojazdów:** 54 406
- **Ilość ulic:** 549
- **Długość ulic:** 312 km

IV. SKRÓCONA STRUKTURA KRAJOWEGO SYSTEMU RATOWNICZO-GAŚNICZEGO NA TERENIE MIASTA KALISZA I POWIATU KALISKIEGO

Państwowa Straż Pożarna jest organizatorem krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego; system organizowany jest na poszczególnych szczeblach administracyjnych. Na terenie powiatu kaliskiego system tworzą (stan na 01.07.2010):

- Komenda Miejska PSP w Kaliszu wraz z dwoma jednostkami ratowniczo-gaśniczymi (w tym Specjalistyczna Grupa Ratownictwa Chemiczno-ekologicznego oraz Specjalistyczna Grupa Ratownictwa Wodno-Nurkowego),
- Wydzielone zastępy wchodzące w skład Wielkopolskiej brygady Odwodowej,
- 21 jednostek ochotniczych straży pożarnych włączonych do KSRG,
- Zespoły Zarządzania Kryzysowego dla Miasta Kalisza i Powiatu Kaliskiego
- Kilkunastu specjalistów z różnych dziedzin,
- Podmioty wspomagające system (porozumienia na szczeblu powiatowym).

Do podstawowych zadań Państwowej Straży Pożarnej należy:

- *rozpoznawanie zagrożeń pożarowych i miejscowych,*
- *organizowanie i prowadzenie akcji ratowniczych w czasie pożarów, klęsk żywiołowych lub likwidacji miejscowych zagrożeń, a w szczególności ratownictwo techniczne, chemiczne, ekologiczne i medyczne;*
- *organizowanie krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego,*
- *wykonywanie pomocniczych specjalistycznych czynności ratowniczych w czasie klęsk żywiołowych lub likwidacji miejscowych zagrożeń przez inne służby i podmioty ratownicze;*
- *kształcenie kadr dla potrzeb Państwowej Straży Pożarnej i innych jednostek ochrony przeciwpożarowej oraz powszechnego systemu ochrony ludności;*
- *nadzór nad przestrzeganiem przepisów przeciwpożarowych;*
- *kontrola działań zapobiegających poważnym awariom przemysłowym*

- **Do dyspozycji podmiotów systemu znajduje się**

POJAZDY	Ilość pojazdów w PSP	Ilość pojazdów w OSP włączonych do KSRG
w tym gaśniczych	7	36
w tym specjalnych	11	8
w tym pomocniczych	2	2

Kadra PSP	
Codziennie na zmianie służbowej	21
Łącznie funkcjonariuszy	138

V. CHARAKTERYSTYKA ZAGROŻEŃ, CHARAKTERYSTYKA INTERWENCYJNA

Zagrożenia występujące na tym terenie Powiatu Kaliskiego wynikają przede wszystkim ze:

1. Specyfiki zabudowy dla miasta Kalisza (gęsto zabudowana niedostępna od podwórek starówka oraz częściowo nieprzejezdne, szczególnie w godzinach wieczornych i nocnych drogi na osiedlach o zabudowie bloków).
2. Rodzaju przemysłu (przemysł spożywczy z instalacjami chłodniczymi pracującymi na amoniaku i zakłady przerabiające toksyczne środki przemysłowe).
3. Gęstości i sieci dróg (wypadki drogowe oraz przewożona bardzo szeroka gama substancji niebezpiecznych).
4. Zbiorników i cieków wodnych (utonięcia, powodzie i wylania).
5. Obiektów w których organizuje się imprezy masowe.
6. Możliwości powstania skażeń chemicznych i ekologicznych środowiska naturalnego na skutek awarii przemysłowych w zakładach przechowujących toksyczne środki przemysłowe (TSP),
7. Katastrofy budowlane i komunikacyjne,
8. Awarie rurociągów gazowych i naftowych.
9. Terroryzm - obiekty użyteczności publicznej, środki lokomocji, zakłady z TSP, skażenia sieci wodociągowej wody pitnej, itp.

Zagrożenia pożarowe

Ważnym elementem kształtującym ocenę bezpieczeństwa pożarowego jest sytuacja pożarowa. Ocenę tą determinuje liczba zdarzeń i przyczyny ich powstawania w poszczególnych grupach obiektów zagrożenia pożarowego oraz stopień przestrzegania w nich przepisów przeciwpożarowych.

Dane statystyczne za 2009 rok odzwierciedlają określone tendencje zmian w zakresie ilości odnotowanych zdarzeń. Ponad 33 % z nich to pożary, ponad 65 % to miejscowe zagrożenia, a poniżej 2 % to alarmy fałszywe². Wśród miejscowych zagrożeń główną rolę odgrywają interwencje spowodowane kumulacją niekorzystnych warunków atmosferycznych takich jak okresowe, silne opady deszczu i śniegu czy porywiste wiatry. Częste interwencje w komunikacji drogowej (wypadki samochodowe), są spowodowane złym stanem nawierzchni dróg i ich niedostosowaniem do wzrastającego natężenia ruchu oraz prędkości, zwłaszcza ciężkiego transportu towarowego. Przejawia się to wzrostem ilości wypadków i katastrof komunikacyjnych, z których wiele ze względu na rodzaj przewożonych mediów może także nosić charakter katastrof chemiczno - ekologicznych.

Zagrożenia kompleksów leśnych

Teren chroniony obejmują dwa nadleśnictwa: Kalisz i Grodziec. Nadleśnictwo Kalisz stanowi większą część powierzchni a tereny leśne znajdują się w gminach: Brzeziny, Godziesze, Opatówek, Koźminek, Lisków, Ceków i Mycielin oraz miasto Kalisz. Nadleśnictwo Grodziec obejmuje północną część Powiatu. Tereny leśne znajdują się w gminach: Blizanów i Mycielin. Łączna powierzchnia terenów zalesionych wynosi 23.458.ha. Ponadto znajdują się lasy prywatne i komunalne.

Na terenie Powiatu Kaliskiego znajdują się 2 rezerwaty przyrody, 2 obszary chronionego krajobrazu „Dolina rzeki Swędrni” oraz „Dolina rzeki Proсны”, 70 pomników przyrody oraz 4 użytki ekologiczne³.

Obszary chronionego krajobrazu.

"Dolina rzeki Swędrni"- występują tu osobliwości florystyczne, drzewa pomnikowe (szczególnie dęby), ostoje ptaków wodno-błotnych, unikalny w skali kraju naturalny krajobraz rzeki Swędrni i głęboko wciętej doliny ze stromymi krawędziami.

"Dolina rzeki Proсны" - obszar ten charakteryzuje się różnorodnością zbiorowisk roślinnych, dużą ilością gatunków ptaków chronionych.

Użytki ekologiczne na terenie Nadleśnictwa Grodziec:

² Dane KM w Kaliszu

³ Źródło: Stan rolnictwa, ochrony środowiska i leśnictwa na terenie powiatu kaliskiego, 1999 r.

- Leśnictwo Zbiersk gm. Stawiszyn, znajdują się 3 użytki obejmujące 4,39 ha bagna i 19,32 ha łąk,
- Leśnictwo Dzierzbín gm. Mycielin 1 użytk obejmujący 2,55 ha bagna.

Do najcenniejszych elementów fauny powiatu zaliczyć należy ptaki wodno-błotne, związane z obszarami podmokłymi, oraz gatunki charakterystyczne dla otwartych łąk i pastwisk, należące jednocześnie do najbardziej zagrożonych gatunków w skali europejskiej.

Regionalne Dyrekcje Lasów Państwowych wprowadziły w ostatnich latach szereg zmian organizacyjno – finansowych, które w znacznym stopniu poprawiły warunki ochrony przeciwpożarowej w zakresie:

- skuteczności organizacji systemów obserwacji
- poprawy zaopatrzenia wodnego - głównie w zakresie przystosowania zbiorników do poboru wody
- poprawy mobilności sil i środków w zakresie ich dyspozycyjności i w mniejszym stopniu poprawy łączności przewodowej i bezprzewodowej.

Na obszarach leśnych działają strefy prognostyczne, a w nich stacje i punkty meteorologiczne gdzie w sezonie palności (od marca do października) dwa razy dziennie ustalany jest stopień zagrożenia pożarowego lasu w zależności od wilgotności ściółki i wilgotności powietrza.

Odczyty z nich determinują działania leśników w zakresie przygotowania organizacyjnego do walki z pożarami.

Zagrożenia chemiczno - ekologiczne i komunikacyjne

Źródłami zagrożeń chemiczno - ekologicznych są:

- zagrożenia w transporcie drogowym,
- zagrożenia w transporcie kolejowym,
- zagrożenia w transporcie lotniczym,
- zagrożenia w transporcie rurociągami,
- zagrożenia w zakładach z TSP (toksyczne środki przemysłowe),
- zagrożenia radiologiczne.

Zagrożenia chemiczno - ekologiczne są w dużej mierze wynikiem wzrostu natężenia transportu oraz zapotrzebowania różnego rodzaju mediów do celów produkcyjnych i konsumpcyjnych. Duża intensywność w przewożeniu materiałów niebezpiecznych niesie za sobą zagrożenia chemiczno - ekologiczne w transporcie drogowym.

Awarie związane z przedostaniem się mediów niebezpiecznych do środowiska w ruchu drogowym i kolejowym mogą nastąpić przy załadunku i rozładunku, w czasie manewrów lub kolizji środków transportu zagrażając skażeniem gruntów, wód podziemnych i powierzchniowych, powietrza, a także zdrowiu i życiu ludzi.

Zagrożenia w ruchu drogowym

Źródła zagrożeń chemicznych w komunikacji drogowej wynikają głównie z dużej ilości przewożonych jednorazowo materiałów niebezpiecznych, złego stanu technicznego dróg oraz natężenia ruchu na trasach przewozu materiałów niebezpiecznych i toksycznych środków przemysłowych.

Do najważniejszych szlaków komunikacyjnych przechodzących przez teren chroniony należą; droga krajowa nr 11 Poznań –Jarocin- Pleszew- Ostrów Wlkp.- Katowice oraz odbiegająca od niej w Pleszewie droga krajowa nr 12 Pleszew - Kalisz – Piotrków Trybunalski –Radom – Lublin – Dorohusk, droga krajowa nr 25 Bobolin – Kalisz - Oleśnica, droga krajowa nr 15 Ostróda -Jarocin-Trzebnica

Najczęściej przewożone media to:

- gazy (azot , tlen, argon),
- kwas fosforowy, siarkowy
- różnego rodzaju żywice,
- metale (wapń, magnez, glin),
- wodorotlenki metali,
- paliwa (benzyna, olej napędowy, gaz skroplony propan butan).

Zagrożenia w ruchu kolejowym

Wyróżnia się dwa typy zagrożeń w ruchu kolejowym. Są to:

- a) **ruch pasażerski** (jednoczesny przewóz dużej ilości osób),
- b) przewóz **towarowy** (w tym przewóz materiałów niebezpiecznych).

Przez teren obszaru chronionego i województwa odbywają się przewozy lokalne, krajowe, a także międzynarodowe.

Przewóz Materiałów Szczególnie Niebezpiecznych podlega wewnętrznemu monitoringowi służb PKP. Przy wyznaczaniu tras, po których dopuszczalne jest przewożenie w/w materiałów duże znaczenie ma stan techniczny torowisk, a także omijanie aglomeracji miejskich w celu minimalizacji skutków ewentualnej awarii. Dodatkowym zagrożeniem jest szeroko rozpowszechniony przewóz materiałów ropopochodnych, który nie podlega monitorowaniu i może odbywać się nawet po torowiskach o gorszym stanie technicznym. Do najczęściej występujących kolizji w ruchu kolejowym dochodzi na styku z ruchem drogowym, szczególnie na niestrzeżonych przejazdach kolejowych.

Zagrożenia lotnicze

Największe zagrożenie katastrofą lub wypadkiem lotniczym związane jest z ruchem pasażerskim. Na terenie powiatu nie ma lotnisk i portów lotniczych. Zagrożeniem lotniczym są jedynie korytarze powietrzne, które przebiegają przez obszar chroniony.

Transport rurociągami

Przez obszar chroniony Specjalistycznej Grupy Ratownictwa Chemiczno-Ekologicznego Kalisz przebiegają rurociągi transportujące gaz ziemny i substancje ropopochodne. Produkty ropopochodne transportowane są rurociągiem "Przyjaźń". Zagrożenie ekologiczne jakie stwarza rurociąg wiąże się głównie z jego uszkodzeniem, a konsekwencjami są: skażenie gleby i wód gruntowych.

Rurociągi i punkty związane z ich eksploatacją (pompownie, stacje redukcyjne) mogą w stanach awaryjnych stworzyć zagrożenie wybuchowe, w których konieczne będzie użycie znacznych i wyspecjalizowanych sił ratowniczych.

Zakłady, w których występują TSP (toksyczne środki przemysłowe)

Przemysł wykorzystujący w procesach technologicznych związki chemiczne jest potencjalnym zagrożeniem dla ludzi i środowiska. Dotyczy to zarówno obszarów zakładów przemysłowych stosujących lub magazynujących substancje niebezpieczne jak i obszarów do nich przyległych. Zagrożenie takie jest szczególnie niebezpieczne na terenie dużych ośrodków miejskich. Stacjonarne źródła zagrożeń chemicznych na terenie obszaru chronionego związane są przede wszystkim z ich magazynowaniem lub przetwarzaniem w ok. 100 przedsiębiorstwach takich substancji jak:

- gazy - amoniak i chlor,
- kwasy i ługi,
- produkty ropopochodne,
- ciecze węglowodorne, w tym rozpuszczalniki itp.

Realność katastrofy chemicznej dotyczy praktycznie całego terenu chronionego. Wynika to z rozmieszczenia zakładów chemicznych produkujących toksyczne środki przemysłowe, a przede wszystkim tras przejazdu cystern drogowych i kolejowych transportujących substancje chemiczne.

ZAGROŻENIA CHEMICZNE I EKOLOGICZNE ZAKŁADY Z TSP

Lp.	Nazwa obiektu (adres)	Rodzaj materiałów	Maksymalna ilość [T]	Miejsce składowania	Uwagi
1	"Alces" Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe (Tłokinia Kościelna 52b, 62-860 Opatówek)	amoniak	8,5	instalacja chłodnicza	Nie zakwalifikowany do ZZR zakładu zwiększonego ryzyka lub ZDR zakładu dużego ryzyka
2	Chłodnia "CALFROST" (Kalisz, ul. Wrocławska 31)	amoniak	45,0	instalacja chłodnicza	j.w.
3	Kaliskie Zakłady Garbarskie "KALSKÓR" (Kalisz, ul. Majkowska 17)	kwas siarkowy	3,0	magazyny	j.w.
5	Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska (Kalisz, ul. Budowlanych 2)	amoniak	2,5	instalacja chłodnicza	j.w.
		kwas azotowy	1,6		
		kwas siarkowy	0,3		
		kwas solny	10,0		
		podchloryn sodu	0,8		
		wodorotlenek sodu	4,5		
7	"Kilargo" S.A. Kalisz, ul. Grzybowa 5)	amoniak	8,0	instalacja chłodnicza	j.w.
13	Nestle Polska S.A. Oddział w Kaliszu (Kalisz, ul. Łódzka 153)	amoniak	0,28	Dwie instalacje chłodnicze po 140 kg amoniaku każda	j.w.
8	Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych S.A. (Kalisz, ul. Bażancia 1a)	propan-butan	1,3	magazyn gazu w butlach	j.w.
9	Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp.z o.o. (Kalisz, ul. Nowy Swiat 2a)	podchloryn sodu	1,0	ujęcie wody "Lis" Kalisz, ul. Nad Prosną	j.w.
10	Wytwórnia Sprzętu Komunikacyjnego "PZL-Kalisz" (Kalisz, ul. Częstochowska 140)	amoniak	5,0	Wydział Galwanizerni, Wydział Hartowni, Magazyn Chemiczny, Oddział Neutralizacji Ścieków i Ochrony Środowiska	j.w.
		cyjanki: cynku, kadmu, miedzi, sodu	2,7		
		hydrazyna	1,0		
		kwasy	1,8		

		ługi	3,5		
		podchloryn sodu	2,5		
		sole baru	0,7		
		sole chromu	1,6		
		trójchloroetylen	1,4		
		węglany	1,0		
11	Zamrażalnia Owoców i Warzyw "ADMAT" (Złotniki Wielkie, gm.Stawiszyn)	amoniak	3,0	instalacja chłodnicza	j.w.
12	Rurociąg paliwowy PKN "Orlen"	ropopochodne	2,0 mln ton/rok	na terenie powiatu 30,813 km rurociągu w gminach: Lisków (10,618 km), Ceków (5,754 km), Żelazków (10,343 km), Blizanów (4,098 km)	ZZR - program zapobiegania awariom - bez zastrzeżeń

Zagrożenie radiologiczne

Zagrożenia radiologiczne w powiecie mogą być spowodowane jedynie przez materiały radioaktywne stosowane w

- a) aparaturze medycznej (np. bomby kobaltowe),
- b) aparaturze kontrolno - pomiarowej stosowanej w niektórych zakładach przemysłowych
- c) czujkach izotopowych montowanych w instalacjach sygnalizacyjno - alarmowych.

Są to źródła o stosunkowo niewielkiej sile, co sprawia, że zasięg tych zagrożeń ma charakter lokalny. Przewóz materiałów radioaktywnych jest incydentalny i dotyczy bardzo małych ilości - praktycznie nie stwarzających zagrożenia.

Zagrożenia w infrastrukturze budowlanej

Zagrożenia budowlane występują głównie w przypadku budynków zaklasyfikowanych jako wysokie (powyżej 25 m. - budynków takich na terenie miasta Kalisza jest 16, w tym 15 mieszkalnych i 1 szpital) oraz średniowysokich bloków i kamienic.

Duże zagrożenie pożarowe występuje w centrum miasta (całe śródmieście) ze względu na starą (XIX wiek i początek XX wieku) zwartą zabudowę, dachy i stropy konstrukcji drewnianej oraz utrudniony dojazd pojazdów pożarniczych z uwagi na wąskie ulice i bramy wjazdowe na dziedzińce wewnętrzne.

Zagrożenia katastrofą budowlaną obiektów wynikają głównie z pożarów lub awarii sieci gazowej.

W celu większego bezpieczeństwa pożarowego wiele zakładów produkcyjnych, obiektów administracyjno - biurowych, hotelowych, szpitalnych i handlowych zostało zobowiązanych do wyposażenia ich w instalacje sygnalizacji alarmowej pożaru.

Zagrożenia powodziowe

Z punktu widzenia hydrologicznego i istniejących w powiecie systemów zabezpieczeń można założyć, iż tereny potencjalnego zagrożenia powodziowego to obszary o ograniczonym lokalnym zasięgu.

Trasy przepływu rzek na terenie Powiatu Kaliskiego są w szerokich dolinach i rzeki te nie stanowią bezpośredniego zagrożenia dla miejscowości. Jednakże w wyniku roztopów zimowo – wiosennych, obfitych lub długotrwałych opadów atmosferycznych, o każdej porze roku na obszarze powiatu może wystąpić zagrożenie powodziowe. Najbardziej zagrożone powodzią tereny leżą w dolinie rzeki Proсны w gminach Brzeziny, Godziesze Wielkie i Blizanów. Na terenie miasta Kalisz najbardziej zagrożone jest osiedle domów jednorodzinnych Rajsków, Zawodzie oraz tereny przy ul. Bażanciej i Złotej.

W celu zmniejszenia zagrożenia powodziowego dla obiektów budowlanych należy wprowadzić ograniczenia w lokowaniu nowej zabudowy na obszarach zalewowych. Powszechnie akceptowanym kierunkiem działań sprzyjających ograniczeniu ryzyka powodziowego jest także odbudowa zdolności retencyjnych na obszarze zlewni. W przypadku powiatu wskazane jest również włączenie się w realizację wojewódzkich zamierzeń w zakresie budowy systemu małej i dużej retencji (budowany zbiornik Wielowieś Klasztorna).

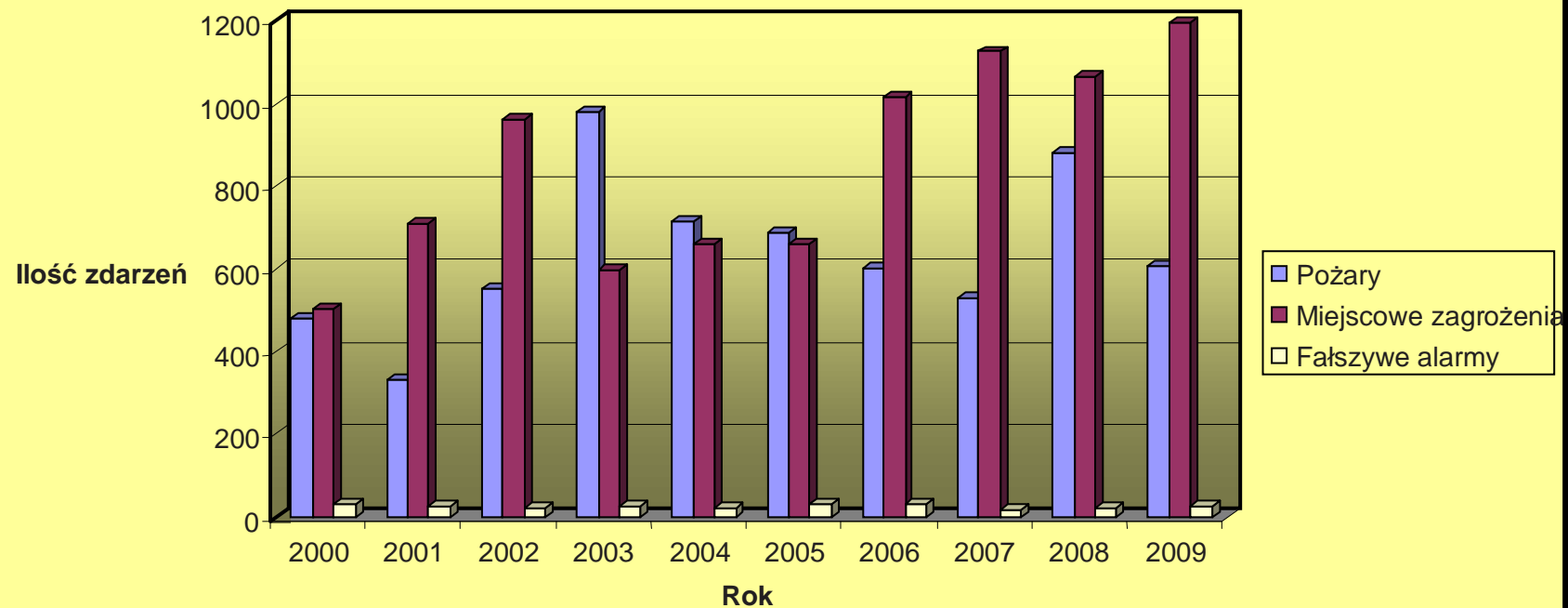
Liczba zdarzeń w rozbiciu na pożary, miejscowe zagrożenia i alarmy fałszywe w rozbiciu na gminy w 2009 roku

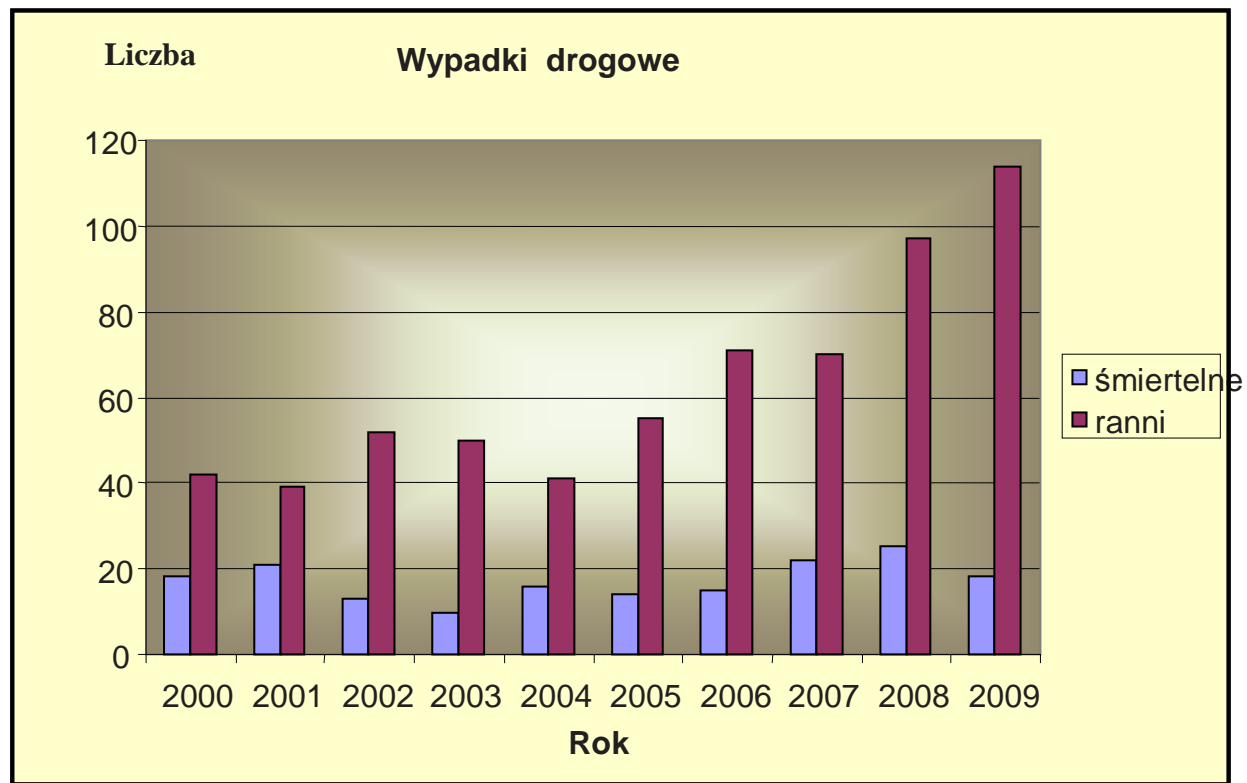
LP.	Gmina	Pożary					Miejscowe zagrożenia						Alarmy fałszywe				OGÓŁEM ZDARZEŃ
		RAZEM	małe	średnie	duże	b. duże	RAZEM	małe	lokalne	średnie	duże	gigantyczne	RAZEM	Złośliwe	W dobrej wierze	Z inst. wykr.	
1	miasto Kalisz	319	316	3	0	0	721	10	711	0	0	0	14	4	10	0	1054
	powiat kaliski	288	263	24	1	0	478	11	465	2	0	0	11	6	4	1	777
2	Blizanów	30	29	1	0	0	60	3	57	0	0	0	0	0	0	0	90
3	Brzeziny	50	44	6	0	0	56	0	56	0	0	0	0	0	0	0	106
4	Ceków-Kolonia	10	8	2	0	0	28	0	26	2	0	0	1	0	1	0	39
5	Godziesze Wielkie	57	55	2	0	0	33	0	33	0	0	0	6	5	1	0	96
6	Koźminek	12	11	1	0	0	32	1	31	0	0	0	1	0	1	0	45
7	Lisków	10	9	1	0	0	12	0	12	0	0	0	0	0	0	0	22
8	Mycielin	6	6	0	0	0	14	1	13	0	0	0	0	0	0	0	20
9	Opatówek	36	32	4	0	0	94	1	93	0	0	0	1	0	0	1	131
10	Stawiszyn	13	12	1	0	0	43	0	43	0	0	0	1	0	1	0	57
11	Szczytniki	35	28	6	1	0	20	3	17	0	0	0	1	1	0	0	56
12	Żelazków	29	29	0	0	0	86	2	84	0	0	0	0	0	0	0	115
	Razem miasto i powiat	607	579	27	1	0	1199	21	1176	2	0	0	25	10	14	1	1831

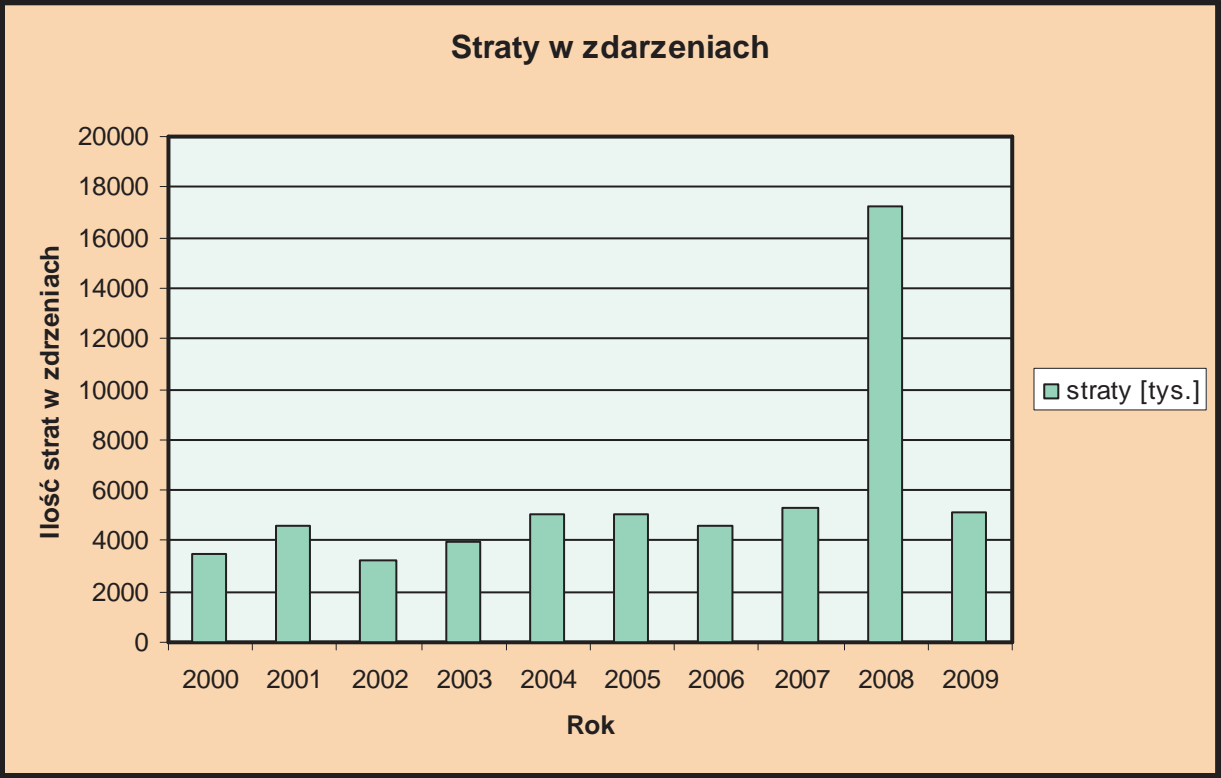
**DZIAŁANIA RATOWNICZO - GAŚNICZE W LATACH 2000 - 2009r.
DLA OBSZARU CHRONIONEGO**

Lp.	Rok	Razem akcji	Pożary	Miejscowe zagrożenia	Fałszywe alarmy	Udział straży		Wypadki		Straty [tys.]
						zastępy	strażacy	śmiertelne	ranni	
1	2000	1016	482	503	31	1693	7220	18	42	3478,9
2	2001	1069	331	711	27	1698	6780	21	39	4582,8
3	2002	1536	551	964	21	2279	9287	13	52	3251,8
4	2003	1617	979	599	24	2554	10921	10	50	3963,1
5	2004	1398	717	662	19	2160	9046	16	41	5074,4
6	2005	1380	689	662	29	1967	8500	14	55	5065,8
7	2006	1651	604	1018	29	2361	9405	15	71	4548,0
8	2007	1673	530	1127	16	2288	9373	22	70	5323,2
9	2008	1968	882	1065	21	3092	12416	25	97	17197,3
10.	2009	1831	607	1199	25	2628	10848	18	114	5153,3

Statystyka zdarzeń dla obszaru chronionego

V. TRENDY ROZWOJOWE ZAGROŻEŃ Z UWZGLĘDNIENIEM UWARUNKOWAŃ ZEWNĘTRZNYCH ORAZ WEWNĘTRZNYCH

Tendencja występowania zagrożeń z roku na rok jest podobna. Procentowo wzrasta liczba miejscowych zagrożeń, maleje ilość pożarów. Najwięcej zdarzeń występuje w mieście Kalisz. Uwarunkowane jest to dużym rozwojem przemysłowo – usługowym, a co za tym idzie dużą aglomeracją ludności. Jedną z głównych przyczyn powstawania pożarów są błędy ludzkie, a następnie wady urządzeń występujących w zakładach pracy. Przy miejscowych zagrożeniach na pierwszym miejscu należy wymienić siły natury (huragany, silne wiatry, opady deszczu), a następnie niezachowanie zasad bezpieczeństwa w ruchu środków transportu oraz nietypowe zachowania zwierząt.

Poprawienie bezpieczeństwa powiatu to przede wszystkim:

- współpraca z zakładami, urzędami administracyjnymi i szkołami poprzez prowadzenie ćwiczeń w zakresie ewakuacji;
- wyposażenie sprzętowe jednostek ratowniczo – gaśniczych, które należy dostosować do zagrożeń rozpoznawanych podczas czynności kontrolno – rozpoznawczych;
- częste kontrole zakładów, w zakresie przestrzegania przez pracodawców przepisów przeciwpożarowych, a także przeszkolenia pracowników w zakresie ppoż.;
- przekazywanie na bieżąco informacji o rozpoznanych zagrożeniach do jednostek ratowniczo – gaśniczych;
- zacieśnienie współpracy z innymi podmiotami ratowniczymi w zakresie zabezpieczenia imprez masowych;
- dążenie do ograniczenia liczby pożarów na terenach leśnych oraz gospodarstw rolnych poprzez popularyzację zagadnień ochrony przeciwpożarowej oraz działań profilaktyczno – patrolowych;
- egzekwowanie uchwał rad gmin w zakresie wypalania pozostałości rolnych oraz egzekwowanie zakazów wstępu na tereny leśne w określonym czasie;

- podjęcie akcji informacyjnych i propagandowych zmierzających do zminimalizowania liczby pożarów i miejscowych zagrożeń powstałych w wyniku błędów ludzkich;
- współdziałanie z organami ścigania w zakresie wzrostu wykrywalności sprawców podpałek budynków i terenów;
- kontynuowanie działań kontrolno – rozpoznawczych w obiektach i na terenach, w których mogą przebywać ludzie w dużych grupach;

Występujące zagrożenia płyną głównie z gospodarki przemysłowej, transportowej, rolnej i leśnej. Zauważalnym i niepokojącym czynnikiem zwiększającym zagrożenie w powiecie jest transport drogami krajowymi, wojewódzkimi i powiatowymi do zakładów przemysłowych zlokalizowanych na terenie miasta Kalisza oraz jako tranzyt tych materiałów.

Dużym zagrożeniem jest również zły stan dróg i niedostosowanie przez kierowców prędkości do warunków jazdy, co jest przyczyną częstych wypadków i kolizji drogowych.

Funkcjonowanie na terenie Miasta Kalisza i Powiatu Kaliskiego obiektów użyteczności publicznej oraz dużych obiektów handlowych stwarza zagrożenie dokonania aktów terrorystycznych, co wiąże się z koniecznością dostosowania i dosprzętowania PSP w odpowiedni sprzęt ratowniczy.

Opierając się na statystyce zaistniałych zdarzeń i charakterystyce obszaru chronionego do podstawowych zagrożeń dla środowiska należy zaliczyć zagrożenia naturalne, m.in. pożary, powodzie, podtopienia, huragany i susze. Najwięcej pożarów notuje się w grupie obiektów mieszkalnych oraz rolnictwie i na terenach leśnych. W przypadku wystąpienia niekorzystnych warunków klimatyczno – pogodowych (susze) poziom zagrożenia pożarowego w lasach i na terenach rolnych gwałtownie wzrasta i przybiera charakter masowy.

Zagrożenie powodziowe w powiecie związane jest głównie z przyborami wody spowodowanymi intensywnymi opadami deszczu. Zagrożenie powodziowe wynika również z tworzenia się zatorów lodowych w okresie topnienia śniegu, szczególnie niebezpieczne na rzekach z mostami.

Na terenie powiatu nie występują zakłady dużego ani zwiększonego ryzyka.

Wypadki i katastrofy komunikacyjne stanowią liczną grupę zdarzeń innych niż pożary, w których udział biorą jednostki straży pożarnych oraz pozostałych służb ratowniczych.

Wśród czynników zwiększających jego poziom należy wymienić:

- intensywny rozwój transportu drogowego będący następstwem przemian ustrojowych i gospodarczych;
- położenie geograficzne powiatu;
- nie nadążający za rozwojem transportu rozwój sieci dróg i infrastruktury drogowej, w tym brak autostrad, specjalnych parkingów dla pojazdów przewożących materiały niebezpieczne, oraz zniszczona nawierzchnia jezdni, itp.;
- brak ciągłego monitoringu przejazdu pojazdów przewożących materiały niebezpieczne;
- wysoki stopień zużycia technicznego pojazdów stosowanych przez niektórych przewoźników oraz nieprzestrzeganie międzynarodowych i krajowych wymagań bezpieczeństwa.

Od kilku lat nastąpił znaczny wzrost wypadków drogowych z udziałem autobusów i, tym samym, zdarzeń mnogich i masowych. Ponadto, bardzo często, transport samochodowy i kolejowy materiałów niebezpiecznych odbywa się trasami przebiegającymi w pobliżu dużych skupisk ludzkich, w tym niejednokrotnie przez centra miast.

W ostatnich latach obserwuje się systematyczny spadek ilości towarów przewożonych koleją. Nie ulega jednak przy tym zmniejszeniu potencjalne zagrożenie związane z przewożeniem z wykorzystaniem tego środka transportu materiałów niebezpiecznych.

Obok istniejących dotychczas czynników zagrożenia, takich jak:

- zdecydowanie większa niż w przypadku transportu samochodowego masa jednostkowa przewożonych substancji i materiałów;
- przebieg tras kolejowych przez osiedla ludzkie,

pojawiły się nowe, związane m.in. z nie najlepszą kondycją finansową PKP, wzrostem stopnia zużycia taboru kolejowego, osłabieniem jakości ochrony transportu oraz nasileniem kradzieży materiałów, w tym również niebezpiecznych.

Narastające zagrożenie terrorystyczne charakteryzuje się możliwością wykorzystania bomb, środków chemicznych, biologicznych i promieniotwórczych. Pod kątem występowania tego typu zagrożeń, szczególną uwagę należy zwrócić na obiekty związane z przebywaniem dużych grup ludzi. Wzrost zagrożenia nastąpił również po wybudowaniu dużych obiektów handlowych i usługowych (hipermarkety, obiekty widowiskowe, hale, magazyny wielkopowierzchniowe), w których przebywa jednorazowo kilkaset, a nawet kilka tysięcy osób.

Skuteczne przeciwdziałanie oraz ograniczenie skutków wskazanych zagrożeń wiąże się z koniecznością dostosowywania struktur Państwowej Straży Pożarnej w zakresie metod i narzędzi do analizowania zagrożeń i przygotowania do realizacji nowych zadań w celu bardziej efektywnego zabezpieczenia ratowniczego powiatu.

Państwowa Straż Pożarna jest organizatorem Krajowego Systemu Ratowniczo – Gaśniczego, a jednocześnie jego uczestnikiem, z całą swoją bazą zasobów ratowniczych. Podstawowymi i najważniejszymi ogniwami tworzącymi strukturę KSRG są podmioty ratownicze, które w zależności od zakresu zobowiązań, kompetencji, możliwości sprzętowych, wykszolenia i integracji realizują zadania z zakresu poszczególnych dziedzin ratownictwa. Szczególnie ważnym poziomem organizacji KSRG jest powiat, gdyż tam przyjmowane są wszelkie zgłoszenia o zdarzeniach wymagających podjęcia działań ratowniczych, w oparciu o procedury ujęte w planach ratowniczych. W razie potrzeby działania ratownicze są realizowane przy udziale Wojewódzkiego i Centralnego Odwodu Operacyjnego. Odwody operacyjne funkcjonują na zasadzie wydzielenia sił i środków z powiatów i województw w celu niesienia pomocy ratowniczej i wsparcia logistycznego poszczególnym województwom lub na potrzeby przeciwdziałania powstałej katastrofie, klęsce żywiołowej albo innym sytuacjom kryzysowym na obszarze kraju.

Konstrukcja KSRG zakłada także, że procedury realizacji podstawowych zadań ratowniczych są dostosowane do specyfiki wszelkiego rodzaju zdarzeń, również zdarzeń masowych lub katastrof.

Miejskie Stanowisko Kierowania pełni rolę stanowiska, do którego zadań należy analizowanie bieżącej gotowości operacyjnej podmiotów KSRG, powiadamianie oraz dysponowanie sił i środków i koordynacja działań ratowniczych na terenie powiatu. Głównym atutem KSRG jest zdolność wydzielenia sił i środków ratowniczych z poziomu powiatu i województwa oraz ich dysponowanie na potrzeby niesienia pomocy na terenie całej Wielkopolski.

VII. ANALIZA INSTYTUCJONALNA SWOT – WYZNACZENIE SILNYCH I SŁABYCH STRON PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ W WIELKOPOLSCE ORAZ SZANS I ZAGROŻEŃ DLA JEJ ROZWOJU

Analiza SWOT jest użytecznym narzędziem badania ogólnej sytuacji firmy bądź instytucji. Nazwa metody pochodzi od pierwszych liter słów określających w języku angielskim istotę przedmiotu analizy – mocne i słabe strony instytucji (*Strengths* and *Weaknesses*) oraz możliwości i zagrożenia działania (*Opportunities* and *Threats*). Niezbędne jest w tym celu systematyczne gromadzenie i analizowanie informacji obrazujących osiągnięte wyniki działań, przewidywanie kształtowania się zjawisk i procesów w przyszłości oraz dokonywanie oceny stwarzanych szans i zagrożeń uwzględniając zewnętrzne i wewnętrzne mocne i słabe strony instytucji. Podstawową dyrektywą wynikającą z analizy SWOT jest:

- wykorzystać możliwości i szanse,
- przezwyciężyć słabości,
- rozwijać mocne strony i wykorzystać atuty,
- unikać zagrożeń.

Analiza dotychczasowej (od 1999 roku) działalności operacyjnej jednostek ratowniczych i charakterystyki zagrożeń Powiatu Kaliskiego przeprowadzona na podstawie materiałów wewnętrznych Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Kaliszu dały podstawę do określenia atutów i słabości systemu ratowniczego w obecnym kształcie. Dane te zamieszczono w ujęciu tabelarycznym poniżej.

Tabela: Atuty i słabości systemu ratowniczego na terenie powiatu kaliskiego.

Mocne strony	Słabe strony
Sprawnie funkcjonujący system KSRG, którego trzonem jest PSP – największe doświadczenie operacyjne, w tym w zakresie obsługi numeru 112	Brak CPR (Centrum Powiadamiania Ratunkowego), telefony 112 przyjmują dyżurni MSK, dyspozytorzy pogotowia znajdują się w siedzibie pogotowia
Duże zaufanie społeczne i wysoki prestiż zawodu strażaka	Duża ilość zadań nałożonych na komendę miejską w stosunku do posiadanego stanu osobowego, zwłaszcza w obszarze kontrolno-rozpoznawczym, szkoleniowym i logistycznym
Optymalnie, do możliwości finansowo-technicznych, rozmieszczona sieć jednostek ochrony przeciwpożarowej, w pełni wykorzystująca specyfikę zagrożeń obszaru działania	Liczne braki w wyposażeniu grup specjalistycznych (chemiczno-ekologicznej oraz wodno nurkowej), funkcjonujących na bazie jednostek ratowniczo-gaśniczych PSP w Kaliszu
Wyposażone w coraz nowocześniejszy sprzęt jednostki ratowniczo-gaśnicze PSP	Poważne braki w wyszkoleniu jednostek OSP (zwłaszcza w obszarach ratownictw specjalistycznych)
Funkcjonujący system kształcenia i doskonalenia zawodowego kadry – wykształcenie ogólne i specjalistyczne strażaków PSP, druhów OSP i młodzieży zrzeszonej w MDP.	Brak profesjonalnej komory rozgorzeniowej i dymowej w powiecie.
Wysoka gotowość funkcjonariuszy i pracowników oraz druhów OSP do podnoszenia poziomu wykształcenia ogólnego i kwalifikacji zawodowych	Brak systemu szkolenia i doskonalenia w zakresie pracy dyspozytorów. Brak systemu szkolenia i doskonalenia w zakresie ujednoczenia uprawnień po kursach szkoleniowych dla strażaków PSP i druhów OSP
Przeprowadzanie cyklicznych i systematycznych czynności kontrolno-rozpoznawczych w poszczególnych grupach obiektów	Nieadekwatne zasilenie PSP w środki finansowe w stosunku do realizowanych zadań ratowniczych
Stały monitoring zakładów stwarzających duże zagrożenie	Nieoptymalne wykorzystanie zasobów kontrolno-rozpoznawczych PSP na potrzeby działalności ratowniczej i planowania operacyjnego
Wysoka mobilność i zdolność do szybkiego reagowania dużych sił i środków na terenie całego powiatu - gotowość do reagowania na pojawiające się nowe zagrożenia	Brak informacji o codziennej gotowości operacyjnej (bojowej) podmiotów ratowniczych (innych niż PSP) tworzących system ratowniczy
Efektywne wspomaganie i koordynacja działań ratowniczych dla zdarzeń wykraczających poza możliwości lokalnych sił ratowniczych – możliwość tworzenia mobilnej łączności polowej. Możliwość szybkiego uzyskania wsparcia z poziomu wojewódzkiego w ramach Wojewódzkiej	Brak systemu teleinformatycznego wspomagającego dowodzenie, zintegrowanego z systemami teleinformatycznymi innych podmiotów wchodzących w skład KSRG i/lub z nim współpracujących

Brygady Odwodowej	
Rozbudowane i wyremontowane budynki Komendy Miejskiej oraz JRG I	Brak modelu systemu motywacyjnego pozwalającego optymalnie wykorzystać posiadane zasoby kadrowe
Aktywność międzynarodowa w zakresie ratownictwa i działalności prewencyjnej	
Jednolite kierownictwo na cały obszar chroniony – zapewniona skuteczność dowodzenia	
Szczeble kompetencji w PSP pokrywają się z podziałem administracyjnym Miasta Kalisza i powiatu kaliskiego	

Kolejnym etapem formułowania strategii jest zdefiniowanie szans i zagrożeń występujących w otoczeniu. Dane te zamieszczono w ujęciu tabelarycznym poniżej.

Tabela: Szanse i zagrożenia dla systemu ratowniczego na terenie powiatu kaliskiego

Szanse	Zagrożenia
Organizacja systemu powiadamiania ratunkowego w powiecie (obsługującego m.in. europejski numer ratowniczy 112)	Występowanie zawirowań organizacyjno-prawnych związanych z wdrożeniem przepisów prawa o krajowym systemie ratowniczym (KSR) i innych obszarach związanych z ratownictwem (np. numer 112, systemów powiadamiania służb i straży oraz zaangażowania i zatrudnienia ekspertów)
Rosnąca ranga problematyki bezpieczeństwa w aspekcie zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego	Stale rosnąca ilość obiektów przewidzianych do kontroli, coraz szerszy zakres przeprowadzanych czynności kontrolnych
Stworzenie zintegrowanego systemu ratownictwa i ochrony ludności	Trudności w realizacji zadań z zakresu ratownictwa, ochrony ludności i zarządzania kryzysowego – brak współpracy odpowiedzialnych podmiotów.
Aktywne włączanie się administracji samorządowej oraz wszelkich	Ubożenie przedsiębiorstw, powodujące ograniczanie kosztów

podmiotów do rozwiązywania problemów związanych z ratownictwem	utrzymania i konserwacji instalacji, oraz zabezpieczeń ppoż.
Pozyskanie na rzecz PSP większej liczby etatów	Odływ kadry w związku z ewentualnymi zmianami przepisów emerytalnych
Lepsza współpraca stanowisk kierowania pogotowia ratunkowego, straży pożarnej i centrum zarządzania kryzysowego dla miasta Kalisza	Brak uregulowań prawnych integrujących autonomiczne systemy ratownicze oraz brak jednolitych procedur ratowniczych i zasad współdziałania służb i podmiotów ratowniczych;
Wzrost gospodarczy państwa i regionu	Załamanie budżetu Państwa, cięcia budżetu PSP
Rozwój nowoczesnych metod nauczania, np. e-learningu	Spadek atrakcyjności pracy i służby w PSP w odniesieniu do krajowego rynku pracy
Środki z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej i innych funduszy pomocowych	Niewystarczające środki finansowe na realizację zadań ustawowych, brak możliwości korzystania z niektórych funduszy – jako budżet państwa

VIII. SCHEMAT ORGANIZACYJNY STRATEGII

Misja

Misją Państwowej Straży Pożarnej jest zapobieganie i przeciwdziałanie zagrożeniom oraz ratowanie życia i zdrowia oraz środowiska i mienia.

Wizja

Na terenie powiatu kaliskiego funkcjonuje **sprawnie działający krajowy system ratowniczo-gaśniczy**, którego filarem jest Państwowa Straż Pożarna. W ramach systemu realizowane są kompleksowe działania mające na celu:

- rozpoznawanie i przeciwdziałanie powstawaniu zagrożeń,
- przygotowaniu na wypadek zdarzeń,
- reagowaniu na zaistniałe zdarzenia.

W ramach systemu realizowane są działania mające na celu przeciwdziałanie powstawaniu zagrożeń: programy prewencyjne i edukacyjne, wdrażane są skuteczne mechanizmy kontroli służące przeciwdziałaniu powstawania pożarów i miejscowym zagrożeniom w tym poważnym awariom.

Profesjonalna kadra posiada dużą wiedzę i umiejętności praktyczne z zakresu wielu dziedzin ratowniczych, w tym w obszarze zapobiegania zagrożeniom, edukacji ratowniczej i prewencji społecznej.

Narzędziem pracy strażaka jest nowoczesny, zaawansowany technologicznie sprzęt zapewniający ochronę osobistą oraz umożliwiający skuteczne rozpoznanie i likwidację zagrożeń w poszczególnych dziedzinach ratownictwa. KSRG posiada niezawodny system łączności umożliwiający wymianę informacji z innymi służbami i podmiotami ratowniczymi. PSP posiada informacje o obiektach, infrastrukturze oraz o zagrożeniach, które są rozpoznane i skatalogowane w bazach danych umożliwiające ich wykorzystanie w procesie organizowania i prowadzenia działań ratowniczych. Dowódca jest wspomagany przez nowoczesne technologie i oprogramowanie komputerowe umożliwiające sprawne podejmowanie decyzji na poszczególnych

poziomach kierowania akcją ratowniczą.

Panująca dobra atmosfera pracy, wdrożone zasady rywalizacji oraz czytelne kryteria rozwoju formacji, służą integracji środowiska ratowniczego oraz wzmacniają (zwiększają) motywację ludzi do działania, w tym doskonalenia zawodowego oraz współpracy z innymi służbami, podmiotami ratowniczymi, wolontariuszami oraz podmiotami dobrowolnie wspomagającymi system ratowniczy.

Niezmiennie wysoki poziom zaufania jakim społeczeństwo darzy naszą służbę jest najlepszym dowodem wysokiej jakości działań ratowniczych wykonywanych przez straż pożarną w naszym powiecie.

Cele strategiczne, priorytety i działania, lata realizacji i finansowanie

Cele strategiczne	Priorytety		Działanie	Lata realizacji	Finansowanie
I. <u>Skuteczne przeciwdziałanie i zapobieganie zagrożeniom, w tym wypadkom ratowników</u>	1.	1. Opracowanie i wdrożenie programów edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania zagrożeniom ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń pożarowych	1. Opracowanie zasad i materiałów oraz realizacja uświadamiania dzieci, młodzieży oraz dorosłych z zakresu bezpiecznych zachowań (przy współpracy z wydziałami oświaty powiatu i miasta oraz kuratorium).	2010-2020	Środki samorządu terytorialnego (JST) -Programy rządowe i wojewódzkie, np. „Razem bezpieczniej”
			2. Stworzenie zasad i realizacja akcji edukacyjno-uświadamiających adresowanych do wybranych grup społecznych i branż zawodowych.	2010-2020	-Środki budżetowe -Środki JST
			3. Utworzenie we współpracy z samorządami centrów edukacji ratowniczej w powiecie	2010-2020	-Środki budżetowe -Środki JST
			4. Określenie efektywnych zasad współpracy ze środkami masowego przekazu (w ramach prewencji społecznej i edukacji ratowniczej)	2010-2020	-Środki budżetowe

		5. Stworzenie warunków zmniejszających ilość wypadków wśród ratowników	2010-2020	-Środki budżetowe
2.	Stworzenie w porozumieniu z Policją, Prokuraturą i firmami ubezpieczeniowymi skutecznych mechanizmów prowadzenia dochodzeń w sprawach o pożary oraz rozpoznawania i analizowania przyczyn pożarów	1. Utworzenie stałej grupy policyjno-strażackiej koordynującej przedsięwzięcia z zakresu dochodzeń pożarowych na terenie powiatu, oraz wypracowującej wnioski mające na celu ograniczanie ilości podpażeń i liczby niezamierzonych pożarów	2010-2012	-Środki budżetowe -Środki instytucji ubezpieczeniowych -Środki policji
		2. Udział kadry w konferencjach, szkoleniach, kursach oraz warsztatach z zakresu dochodzeń pożarowych.	2010-2020	j.w.
		3. Opracowanie i wdrożenie programu szkolenia dla strażaków JRG w zakresie dochodzeń pożarowych.	2010-2020	j.w.
		4. Prowadzenie monitorowania terenu o największej liczbie podpażeń i pożarów		j.w.
3.	Podejmowanie działań na rzecz przyjmowania skutecznych rozwiązań organizacyjno, techniczno-budowlanych służących poprawie bezpieczeństwa pożarowego i miejscowego	1. Realizacja procedury organizacyjno-technicznej dotyczącej wydawania rozwiązań zamiennych	2010-2020	-Środki budżetowe
		2. Doskonalenie współpracy z jednostkami samorządu terytorialnego w zakresie uzgadniania studiów i planów zagospodarowania przestrzennego.	2010-2020	-Środki budżetowe
		3. Współpraca z biurami architektonicznymi na rzecz poprawy bezpieczeństwa pożarowego i miejscowego projektowanych obiektów	2010-2020	-Środki budżetowe
		4. Optymalizacja monitoringu pożarowego obiektów	2010-2020	-Środki budżetowe
		5. Współpraca z podmiotami zajmującymi się ochroną mienia w zakresie instalowania dodatkowych urządzeń poprawiających bezpieczeństwo przeciwpożarowe	2010-2020	-Środki budżetowe
4.	Optymalizacja prowadzonych czynności kontrolno - rozpoznawczych pod kątem zwiększania skuteczności rozpoznawania, analizowania, oceny i monitoringu zagrożeń.	1. Stworzenie metodyki kontroli i odbioru obiektów, jak również doboru obiektów do kontroli	2010	-Środki budżetowe
		2. Monitorowanie poprawności realizowania czynności i postępowania administracyjnego	2010-2020	-Środki budżetowe
		3. Doskonalenie realizacji zadań wynikających z ustawy – prawo ochrony środowiska – w zakresie zapobiegania poważnym awariom	2010-2020	-Środki budżetowe,
		4. Udział w kursach i szkoleniach dla służby kontrolno – rozpoznawczej w zakresie metodyki prowadzenia kontroli i stosowania prawa,	2010-2020	-Środki budżetowe,
		5. Usprawnianie mechanizmów prowadzenia czynności rozpoznawczych przez JRG w zakresie przygotowania obiektów do działań ratowniczo – gaśniczych	2010-2020	-Środki budżetowe,
		6. Wdrożenie zasad obiegu informacji pomiędzy służbami operacyjnymi i kontrolno rozpoznawczymi o rozpoznanych zagrożeniach i wdrażanie wniosków w tym zakresie.	2010-2020	-Środki budżetowe,

	5.	Tworzenie platform informatycznych umożliwiających zwiększenie skuteczności rozpoznawania, analizowania, oceny i monitorowania zagrożeń	1. Realizacja projektu „Doskonalenie stanowisk do analizowania i prognozowania zagrożeń”	2010-2010	-Środki budżetowe
			2. Stworzenie baz danych kontrolowanych i rozpoznawanych obiektów	2010-2010	-Środki budżetowe
	6.	Prowadzenie skutecznej polityki informacyjnej - działania na rzecz utrzymania wysokiego poziomu zaufania społecznego dla PSP	1. Wdrożenie zasad szkolenia dla rzecznika prasowego	2010-2020	-Środki budżetowe
			2. Upowszechnianie technik informacyjnych wśród kadry dowódczej KSRG,	2010-2020	-Środki budżetowe
			3. Wzmacnianie wizerunku PSP, w tym upowszechnianie materiałów opisujących działania podejmowane przez podmioty systemu	2010-2020	-Środki budżetowe
			4. Ustalenie zasad współpracy z mediami (prasa, radio, telewizja) w zakresie szybkiego informowania społeczeństwa o zagrożeniach i niebezpieczeństwach, w tym również o działaniach ratowniczych PSP	2010-2020	-Środki budżetowe, -Środki samorządowe
II. Stworzenie skutecznego zintegrowanego systemu ratowniczego	1.	Stworzenie skutecznego systemu powiadamiania ratunkowego	1. Budowa / modernizacja obiektów i infrastruktury na potrzeby stworzenia sieci SPR	2010-2012	-Dotacja celowa
			2. Zaprojektowanie struktury i zorganizowanie systemu powiadamiania ratunkowego na terenie powiatu, w oparciu o obowiązujące w tym zakresie przepisy.	2010-2012	-Środki budżetowe -Dotacja celowa
			3. Przygotowanie kadry na potrzeby obsługi SPR (doskonalenie zawodowe dyspozytorów w tym kursy językowe)	2010-2012	-Środki budżetowe
	2.	Budowa spójnego systemu teleinformatycznego na potrzeby PSP i zintegrowanego systemu ratowniczego	1. Realizacja prac związanych z wdrożeniem projektów teleinformatycznych na potrzeby SPR.	2010-2012	Dotacja celowa
			2. Informatyzacja formacji na rzecz wprowadzania rozwiązań typu e-urząd.	2010-2012	-Środki budżetowe
	3.	Wdrażanie efektywnego zintegrowanego planowania operacyjnego, pod kątem osiągania spójności pomiędzy KSRG i istniejącymi systemami i dziedzinami ratownictwa.	1. Optymalizacja sieci jednostek KSRG (sieć jednostek w kontekście zagrożeń i równomiernego czasu dotarcia do zdarzenia)	2010 - 2020	-Środki budżetowe
			2. Ujednolicenie i optymalizacja dokumentacji planistycznej w kontekście występujących zagrożeń, w tym analiz zabezpieczenia i planów ratowniczych, a w szczególności procedur ratowniczych.	2010 - 2020	-Środki budżetowe
			3. Optymalizacja sieci i wyposażenia jednostek KSRG (sieć i wyposażenie w kontekście zagrożeń i przyjętych parametrów operacyjnych).	2010 - 2020	-Środki budżetowe
			4. Doskonalenie ratownictwa podstawowego i specjalistycznego.	2010 - 2020	-Środki budżetowe

			5. Doskonalenie metodyki prowadzenia ćwiczeń i szkoleń, analiz ze zdarzeń i inspekcji gotowości operacyjnej.	2010 - 2020	-Środki budżetowe
			6. Włączanie podmiotów zewnętrznych (i ich zasobów) do katalogu podmiotów dobrowolnie wspomagających zintegrowany system ratowniczy.	2010 - 2020	-Środki budżetowe
	4.	Racjonalizacja zatrudnienia w jednostkach organizacyjnych PSP	1. Dostosowanie regulaminu organizacyjnego komendy do potrzeb zadaniowych .	2010 - 2020	-Środki budżetowe
			2. Optymalizacja zasobu kadrowego pod kątem realizacji podstawowych i specjalistycznych czynności ratowniczych, zadań z zakresu powiadamiania ratunkowego i wspomagania zadań z zakresu ochrony ludności. Tworzenie rezerwy kadrowej na potrzeby komendy miejskiej.	2010 - 2020	-Środki budżetowe
	5.	Rozwój i doskonalenie kształcenia zawodowego kadr dla potrzeb powiatu, ochrony przeciwpożarowej i ochrony ludności	1. Opracowanie i cykliczna weryfikacja analizy potrzeb szkoleniowych	2010 - 2020	-Środki budżetowe
			2. Wdrożenie nowych technik szkolenia w zakresie dowodzenia akcjami ratowniczo-gaśniczymi dla strażaków PSP i OSP z wykorzystaniem programów komputerowych do symulacji zdarzeń .	2010 - 2020	-Środki budżetowe
			3. Wdrażanie systemu doskonalenia zawodowego dla kadry kierowniczej w oparciu o studia podyplomowe .	2010 - 2020	-Środki budżetowe
			4. Podnoszenie sprawności fizycznej strażaków	2010 - 2020	-Środki budżetowe
			5. Wdrażanie szkoleń opartych o e-learning. Stworzenie bazy symulatorów i pomieszczeń przygotowanych do teorii i praktycznego treningu.	2010 - 2020	-Środki budżetowe
	III. Zapewnienie optymalnych zasobów ratowniczych, technicznych i infrastrukturalnych na potrzeby systemu ratowniczego w oparciu o program	1.	Zapewnienie optymalnego zasobu optymalnego do reagowania na zagrożenia w kontekście analizy zagrożeń.	1. Optymalizacja stanów osobowych JRG w kontekście występujących zagrożeń .	2010 - 2020
2. Zapewnienie odpowiednich stanów osobowych ratowników OSP włączonych do KSRG .				2010 - 2020	-Środki budżetowe -Środki JST
3. Monitorowanie gotowości i zasobów ratowniczych podmiotów współdziałających z KSRG.				2010 - 2020	-Środki budżetowe
2.		Zabezpieczenie potrzeb sprzętowych w kontekście ratownictwa podstawowego i	1. Monitorowanie i analizowanie gotowości zasobów ratowniczych podmiotów KSRG i podmiotów współdziałających z systemem.	2010 - 2020	-Środki budżetowe
			2. Wypracowane normatywy jednostek PSP i OSP w sprzęt i pojazdy.	2010- 2020	- Środki budżetowe

rozwoju bazy sprzętowej w Wielkopolsce w latach 2010 - 2020	specjalistycznego.	3. Dokonywanie zakupów pojazdów i sprzętów w oparciu o opracowywane strategie i kierunki rozwoju ratownictwa chemicznego, technicznego, wodno-nurkowego, wysokościowego i medycznego w związku z prognozowanymi zagrożeniami: - uzupełnienie sprzętu dla grup specjalistycznych (chemicznej i wodnej) - wymiana samochodu ratownictwa chemiczno-ekologicznego - wymiana samochodu dla grupy ratownictwa wodnego	2010 – 2020 do 2014 do 2016 do 2017	-Środki budżetowe		
		4. Opracowanie wieloletniego planu zakupów, oraz realizacja zakupów pojazdów i sprzętu z zakresu ratownictwa podstawowego: - wymiana samochodu gaśniczego średniego JRG 1 - wymiana samochodu gaśniczego ciężkiego JRG 1 - wymiana samochodu gaśniczego ciężkiego JRG 2 - wymiana lekkiego samochodu rozpoznawczo-ratowniczego JRG 1	2010 – 2020 do 2011 do 2015 do 2018 do 2013	-Środki budżetowe - środki MSWiA - Środki zewnętrzne: WFOŚiGW, fundusze strukturalne		
		5. Nadzorowanie zakupów samochodów gaśniczych dla jednostek OSP z KSRG (minimum samochód średni lub ciężki). Przekazywanie ponadnormatywnych pojazdów i sprzętu dla potrzeb OSP z KSRG według ustalonych kryteriów.	2010 – 2020 2010-2020	środki JST, Środki zewnętrzne: NFOŚiGW, fundusze strukturalne,		
		6. Zapewnienie strażakom ochron osobistych spełniających najnowsze standardy	2010 - 2020	-Środki budżetowe		
		7. Dostosowanie wyposażenia podmiotów systemu: - w związku z organizacją EURO 2012 - dla potrzeb wielkopolskiej brygady odwodowej.	2010 – 2020 do 2012 2010 -2020	-Środki budżetowe -Środki zewnętrzne		
		3.	Stworzenie bazy lokalowej i szkoleniowej.	1. Wdrożenie standardów budowlano-technicznych dla obiektów PSP z uwzględnieniem specyfiki powiatu.	2010 - 2020	-Środki budżetowe
				2. Rozbudowa i modernizacja obiektu JRG2 według ustalonej hierarchii potrzeb i możliwości finansowych: - wymiana bram garażowych - nowe przyłącza prądu, wody i kanalizacji (pominięcie WSK)	2010 – 2020 do 2015 do 2015	-Środki budżetowe -Środki JST -NFOŚiGW
			3. Utrzymywanie istniejących obiektów w sprawności technicznej.	2010 - 2020	-Środki budżetowe -Środki JST	

IX. RAMOWY HARMONOGRAM OPRACOWANIA I WDRAŻANIA SRR

ETAP	ZADANIE	REALIZACJA	CZASOOKRES	ODPOWIEDZIALNOŚĆ
I	Opracowanie strategii ogólnej na lata 2010-2020	Sekcje i Wydział KM PSP w Kaliszu oraz Z-ca Komendanta Miejskiego PSP w Kaliszu	2010	Komendant Miejski PSP w Kaliszu.
↓				
II	Uszczegółowienie zadań do realizacji - w ramach przyjętych celów i działań	Sekcje i Wydział KM PSP w Kaliszu oraz Z-ca Komendanta Miejskiego PSP w Kaliszu	2011	Komendant Miejski PSP w Kaliszu.
↓				
III	Realizacja i monitorowanie strategii w kontekście przyjętych wskaźników	Sekcje i Wydział KM PSP w Kaliszu oraz Z-ca Komendanta Miejskiego PSP w Kaliszu	2010-2020	Komendant Miejski PSP w Kaliszu.

X. PODSTAWY PRAWNE OKREŚLAJĄCE DZIAŁALNOŚĆ PSP I KSRG NA TERENIE MIASTA KALISZA I POWIATU KALISKIEGO

- [1]. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (t.j. Dz. U. z 2009 r. Nr 12, poz. 68, z późn. zm.);
- [2]. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (t.j. Dz. U. z 2009 r. Nr 178, poz. 180);
- [3]. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150, z późn. zm.);
- [4]. Ustawa z dnia 11 stycznia 2001 r. o substancjach i preparatach chemicznych (t.j. Dz. U. z 2009 roku Nr 152, poz. 1222 z późn. zm.);
- [5]. Ustawa z dnia 3 lipca 2002 r. Prawo lotnicze (Dz. U. z 2006 r. Nr 100, poz. 696 późn. zm.);
- [6]. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie szczegółowych zasad organizacji krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego (Dz. U. z 1999 r. Nr 111 poz. 1311);
- [7]. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 roku w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2002 Nr 75, poz. 690 r. ze zmianami.);
- [8]. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz. U. z 2009 r. Nr 124, poz. 1030);
- [9]. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 17 lipca 1998 r. w sprawie terenu działania jednostek ochrony przeciwpożarowej, okoliczności i warunków udziału tych jednostek w działaniach ratowniczych poza terenem własnego działania oraz zakresu, szczegółowych warunków i trybu zwrotu poniesionych przez nie kosztów (Dz. U. z 1998 r. Nr 94, poz. 598);
- [10]. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 14 września 1998 r. w sprawie zakresu, szczegółowych warunków i trybu włączania jednostek ochrony przeciwpożarowej do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego (Dz. U. Nr 121, poz. 798);
- [11]. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 26 czerwca 2003 r. w sprawie uzgadniania projektu budowlanego pod względem ochrony przeciwpożarowej (Dz. U. Nr 121, poz. 1137);

- [12]. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 25 października 2005 r. w sprawie wymagań kwalifikacyjnych oraz szkolenia dla strażaków jednostek ochrony przeciwpożarowej i osób wykonujących czynności z zakresu ochrony przeciwpożarowej (Dz. U. Nr 215, poz. 1823);
- [13]. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2006 r. w szczególowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów (Dz. U. Nr 58, poz. 405);
- [14]. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 4 czerwca 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu informacji wymaganych do podania do publicznej wiadomości przez komendanta wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. Nr 78, poz. 712);
- [15]. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 26 lipca 2006 r. w sprawie ramowej organizacji komendy wojewódzkiej i powiatowej (miejskiej) Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. Nr 143 poz.1037);
- [16]. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 20 marca 2009 r. w sprawie stanowisk służbowych w jednostkach organizacyjnych PSP (Dz. U. Nr 54 poz. 448);
- [17]. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 19 kwietnia 2006 r. w sprawie opiniowania służbowego strażaka Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. Nr 80, poz.562 ze zm.);
- [18]. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 28 stycznia 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków przyznawania wyróżnień strażakom Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. Nr 20, poz.123);
- [19]. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 16 września 2008 r. w sprawie z dnia 16 września 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków bezpieczeństwa i higieny służby strażaków Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. Nr 180, poz.1115);
- [20]. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 22 września 2000 r. w sprawie szczegółowych zasad wyposażenia jednostek organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. Nr 93, poz.1035);
- [21]. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 grudnia 2005 r. w sprawie pełnienia służby przez strażaków Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. nr 266, poz.2247);
- [22]. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 4 lipca 1992 r. w sprawie zakresu i trybu korzystania z praw przez kierującego działaniem ratowniczym (Dz. U. Nr 54, poz.259);

- [23]. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 11 grudnia 1997 r. w sprawie długotrwałych akcji ratowniczych, szczegółowych norm, zasad i warunków otrzymywania wyżywienia w czasie tych akcji oraz ćwiczeń lub szkolenia przez strażaków Państwowej Straży Pożarnej lub inne osoby biorące w nim udział, a także przypadki, w których wypłaca się równoważnik pieniężny w zamian za przysługujące wyżywienie, sposób ustalania jego wysokości oraz szczegółowe zasady wypłacania (Dz. U. Nr 160, poz.1098);
- [24]. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 lipca 2009r. w sprawie organizacji i funkcjonowania centrów powiadamiania ratunkowego i wojewódzkich centrów powiadamiania ratunkowego (Dz. U. Nr 130, poz.1073);
- [25]. Plan ratowniczy województwa wielkopolskiego – zatwierdzony przez Wojewodę Wielkopolskiego.
- [26]. Plan ratowniczy powiatu kaliskiego – zatwierdzony przez Starostę Kaliskiego i Prezydenta Miasta Kalisza.